

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

İki haftadır yoğun bir şekilde devam eden bütçe görüşmelerinde büyük gayret sarf eden heyetinizi şahsım ve Sayın Cumhurbaşkanımız adına saygıyla selamlıyor, 2019 yılı Bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugünkü oturumla birlikte, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısının Genel Kurul görüşmelerini tamamlıyoruz.

Bütçemizin oluşmasına katkıda bulunan başta TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı Üyeleri, Başkan Vekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve üyeleri ile tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Genel Kurul görüşmelerinde, Bakanlıklarımızın ve Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan yasama ve yüksek yargı kurumlarının bütçelerini tek tek ele alma fırsatımız oldu.

Gerek komisyonda, gerekse Genel Kurul'da dile getirilen görüşler bizim için önemlidir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ilgili, özellikle tek adam boyutunda yoğunlaşan sorular ve eleştiriler öne çıkmaktadır. Eğer müsaade ederseniz, bu konuya biraz değinmek istiyorum.

Başkanlık sistemi, Türkiye'de önceki sistem yürürlükteyken de açıkça tartışılan bir konuydu. Önceki sistemde çok başlılığın olması, hızlı karar verilememesi, hızlı hareket edilememesi, esnek olunamaması, hareket alanının dar olması hepimizin gündemindeydi.

Gerek normal gerekse kriz dönemlerinde, gerek yurt içi veya yurt dışındaki ani karar verilmesi gereken konularda sürecin ne kadar hantal olduğu kamuoyunda da on yıllarca tartışıldı.

Ayrıca, Türkiye’de sistem değişiklikleri ne yazık ki siyasi iradenin arzusuyla veya milletin arzusuyla değil, sadece vesayet odaklarınca darbelerle gerçekleştirilebileceği, neredeyse herkesin belki de kanına kadar enjekte edilen bir şeydi.

Bu dönemde ilk defa millet, siyasi iradenin, herhangi bir vesayetin altında ve etkisinde kalmadan değişiklik yapabileceğini gösterdi. Kamuoyunda sivil veya resmi tüm platformlarda yıllarca tartışılan, Meclisten geçen ve üzerine milletimizin onayladığı bir sistemin tek adam sistemi olabileceğine inanmıyorum.

Türkiye’de ne zaman milli iradenin hâkimiyeti tesis edilse, hep aynı iddia dile getirilmiştir.

Çok partili siyasi hayata geçtik, Sayın Bostancı ifade ettiler; şehit Başbakan Menderes için aynısını söylediler.

1980’lerde tarihimizin en önemli ekonomik hamlelerinden birini hayata geçiren rahmetli Özal için de aynı iddiayı dillendirdiler.

Şimdi de Sayın Cumhurbaşkanımıza aynı bühtanı yapıyorlar.

Dikkat edilirse, her üç isim de, milletin büyük desteğiyle işbaşına gelmiş, ülkemize tarihi dönüşümleri yaşatmış isimlerdir.

Sayın Cumhurbaşkanımız tüm siyasi hayatını demokrasinin imkanlarıyla ve demokratik sınırlar içinde yürütmüştür.

1994 yılında İstanbul’a, milletin desteğiyle Büyükşehir Belediye Başkanı seçilmiştir.

2003 Mart ayında yine milletin teveccühüyle milletvekili seçilmiş ve ardından Başbakan olarak görev almıştır.

2014 yılında, tarihimizde ilk defa doğrudan milletin tercihiyle Cumhurbaşkanı olmuştur.

Yeni yönetim sistemimizin ilk Cumhurbaşkanlığı görevine de yine milletimizin büyük teveccühü ve desteğiyle gelmiştir.

Tamamı demokratik yöntemlerle yaşanmış bu süreci “tek adamlık” iddiasıyla karalamaya çalışmak, millete hakarettir.

Bu iddiayı dile getirenler, Sayın Cumhurbaşkanımıza değil, aslında doğrudan milletimize saldırmaktadır.

Biz, Atatürk'ün Meclis'te sapasağlam yerini bulan “Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir” düsturunun arkasındayız. Sizler “Hayır” diyorsunuz; “Egemenlik kayıtsız şartsız milletin değil, vesayetin hakkı olmalı”. Hayır! Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir ve millet de kararını vermiştir.

Biz hükümet olarak yaptığımız ve yapacağımız her şeyi Yüce Meclisin çatısı altında ve milletin huzurunda tüm muhasebe, kural ve kaidelerine uygun, şeffaf ve hesap verilebilir çerçevede görüşmek üzere buradayız. Ve 10 Aralık'tan beri değil 17 Ekim'den beri buradayız.

- 17 Ekim'de Bütçe Kanununu Meclise gönderdik.
- 23 Ekim tarihinde Hazine ve Maliye Bakanımız Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçenin sunuşunu yaptı.
- 30 Ekim ile 22 Kasım arasında Komisyonda görüşmeleri yaptık.
- 10 Aralık'ta da Genel Kurulda görüşmelere başladık.

Dik durmaya ilişkin eleştirilere gelince, biz daima dik durduk, dik duruyoruz. Hiçbir güç de bizim bu duruşumuzu değiştiremez.

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Şimdi şahsıma ayrılan sürede, Genel Kurul sürecinde siz değerli vekillerimizce dile getirilen hususları da karşılayacak şekilde, bütçeyle ilgili görüşlerimizi yürütme adına ana hatlarıyla aktarmaya çalışacağım.

Geçtiğimiz 16 yılda Türkiye, oluşturulan geniş çerçeveli ve hedef odaklı politika setleri sayesinde, 2000’li yılların başında bulunduğu bu sağlıksız ekonomik yapıdan kurtulmuş ve istikrara kavuşmuştur.

Bu politikaların en önemli unsuru tavizsiz bir şekilde uyguladığımız disiplinli maliye politikasıdır.

Makroekonomik istikrarın etkisiyle ülkemiz kalkınma yolunda önemli bir mesafe kat etmiştir.

Cumhuriyet tarihimizin en büyük ekonomik atılımlarını 2003-2017 döneminde gerçekleştirmeyi başardık.

Bu dönemde, ekonomimizin yıllık ortalama yüzde 5,7 büyüdüğü ve refahın tabana yayıldığı bir ekonomik model oluşturduk.

Satın alma gücü paritesine göre 2003 yılında kişi başına gelir açısından AB ortalamasının yüzde 35’ine denk gelen gelir seviyemizi, 2017 yılında AB ortalamasının yüzde 67’sine çıkarttık.

Bir hatip, “Türkiye’nin büyümesini OECD ülkeleri ile değil, Gelişmekte olan ülkelerle kıyaslayın” demiştir.

Buyrun kıyaslayalım; Türkiye Küresel kriz sonrasında 2010-2017 döneminde yüzde 6,8 oranında büyürken; Çin, Hindistan dâhil gelişmekte olan ülkelerin aynı dönemde büyüme oranları ortalama yüzde 5,3’tür.

Ülkemiz Sayın Hatibin kıyaslamamızı istediği ülkelere göre de yıllık ortalama 1,5 puan daha yüksek büyüme performansı göstermiştir.

Bir başka hatip de büyüme rakamlarında son 10 yıllık dönemde kötü, son 60 yılın en vasat performanslarından birini sergilediğini belirtmiştir.

Bakalım. 1960-2002 döneminde ortalama büyüme yüzde 4,3 iken AK Parti döneminde yüzde 5,7'ye yükselmiştir. Son on yılda ise büyüme ortalamamız yüzde 5'tir.

Bir başka hatip de Türkiye'nin dünyadaki sıralamasının AK Parti döneminde değişmediğini ve 17'nci sırada kaldığını dile getirmiştir.

Türkiye 2002 yılında 21 büyük ekonomi iken, 2017 yılı itibarıyla 17'inci büyük ekonomi haline gelmiştir. Satın Alma Gücü Paritesine göre ise aynı dönemde 17'inci sıradan 13'üncü sıraya yükselmiştir.

Ayrıca bankacılık sektöründe hayata geçirdiğimiz reformların ve Türkiye ekonomisinin istikrar kazanması sayesinde, finansal sistem oldukça güçlü bir yapıya kavuştu.

Türk bankacılık sektörü, güçlü ve istikrarlı yapısı ile makroekonomik istikrarı destekleyen ve negatif dış şokların ekonomimiz üzerindeki olumsuz etkisini azaltan temel unsurlardan biri haline geldi.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Geçtiğimiz dönemde yaşadığımız şoklar ve manipülasyonlara karşı gösterdiğimiz reaksiyon ile Türkiye ekonomisinin makro temellerinin sağlam olduğuna, bir kez daha hep birlikte şahit olduk.

Etkili koordinasyon ile yerinde, zamanında ve doğru yönde aldığımız önlemler sayesinde ekonomimize yönelik tehditleri başarılı bir şekilde bertaraf ettik.

İçinde bulunduğumuz şartların, ekonomide bazı zorlukları ve sorunları beraberinde getirdiğinin elbette farkındayız.

Bu durumun üstesinden gelmemizi sağlayacak etkin politika ve tedbirler geliştirerek ekonomimiz Yeni Ekonomi Programında da öngördüğümüz şekilde dengelenme sürecine girdi.

Kısa vadede yavaşlayan büyümemizin akabinde giderek daha da güçlenen bir ekonomik gelişmeye dönüşmesi sürdürülebilir büyüme hedeflerimizle uyumluluk arz ediyor.

Bu süreçte, ekonomide güven, finansal istikrar, faiz seviyeleri ve enflasyon gibi göstergelerde somut iyileşmeleri hep birlikte görüyoruz, göreceğiz.

Ağustos ayında dolar kurunun en yüksek seviyesinden bu yana Türk Lirası dolar karşısında yaklaşık yüzde 20 değer kazandı.

Yine aynı dönemlerde yükselen Türkiye CDS risk primi 225 baz puan iyileşti. 10 yıllık tahvil faiz oranları geriledi.

Kasım ayı itibarıyla tüketici enflasyonu bir önceki aya göre yıllık bazda düşmüştür. Bu göstergelerdeki iyileşmeler güven endekslerine de yansdı.

Kasım ayında bir önceki aya göre reel kesim güven endeksi yüzde 6, ekonomik güven endeksi ise yüzde 9 yükseldi.

Son 3 ayda ihracatımız yıllık yaklaşık yüzde 15 gibi çok yüksek bir oranda artarak, turizm ile birlikte dengelenme sürecine büyük katkı yaptı.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Genel Kurul görüşmelerinde, borç yükü, gelir dağılımı, yoksulluk, vergi politikası gibi başlıklarda ekonomiye dair çeşitli değerlendirmelerde bulunuldu, eleştiriler dile getirildi.

Öncelikle, Türkiye ekonomisinin borç yükü bakımından sağlam yapısını koruduğu bilinmelidir.

Borç stoku gibi makro göstergeleri, nominal seviye yerine milli gelire oranla değerlendirmek gerektiğini tekrar hatırlatmak istiyorum.

Aksi takdirde ekonomideki ölçeğin büyüdüğünü göz ardı etmiş oluruz.

Türkiye'nin 2002 yılında yüzde 60 olan kamu toplam net borç stokunun milli gelire oranı, bugün yüzde 9 seviyesine gerilemiştir.

Ağustos ayında gerçekleştirilen spekülâtif ataklara karşı hızlı ve güçlü tedbirler alınabilmesinde, bu durumun önemli katkısı var.

Geçtiğimiz 16 yılda uygulanan başarılı ve ihtiyatlı maliye politikaları sayesinde, faiz giderlerinin GSYH'ye oranı ciddi bir şekilde düşürüldü.

Borç ve faiz yükünü düşürerek, ekonomiden halkımızın refahına daha fazla pay ayırmayı başardık.

Günlük 2,15 doların altında geliri olan nüfusun toplam nüfusa oranı 2002 yılında yüzde 3 seviyesinde iken bugün bu oranı sıfırladık; bir başka ifadeyle yoksulluğu azalttık.

2002 yılından bu yana, düşük faiz oranları ve finansal erişimin kolaylaşması tüketici kredilerindeki artışı beraberinde getirmiştir.

Hanehalkı yükümlülükleri içerisinde konut ve taşıt kredilerinin toplam payı yüksektir.

Bu husus, ekonomik durumdaki iyileşmenin hanehalkının refahına yansması neticesinde konut ve taşıt gibi varlık edinimlerinin arttığını göstermektedir.

Türkiye'de hanehalkı borcunun diğer ülkelere kıyasla çok düşük seviyede olduğu hatırlanmalıdır.

2018 yılı ikinci çeyrek itibarıyla hanehalkı borcunun GSYH'ye oranı dünyada yüzde 59, gelişmiş ülkelerde yüzde 73, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 36 iken Türkiye'de sadece yüzde 16'dır.

Halkın refahı açısından bir başka gösterge asgari ücrettir.

İktidara geldiğimiz 2002 yılı sonundan bu yana asgari ücrette enflasyonun oldukça üzerinde artışlarla ciddi iyileşmeler sağladık, asgari ücretlilerin hayat standartlarını yükselttik.

Asgari ücret 2002 yılı Aralık ayında net 184 lira iken 2018 yılı Aralık ayında net 1.603 lira olmuştur.

Bu dönemde asgari ücrette gerçekleşen artış nominal olarak enflasyon artışının 2 katından fazla olmuştur.

Satın alma gücü paritesine göre 2003 yılında kişi başına gelir açısından AB ortalamasının yüzde 35'ine denk gelen gelir seviyemizi, 2017 yılında AB ortalamasının yüzde 67'sine çıkarttık.

GELİR POLİTİKASI

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Ekonomimizin rekabetçi yapısını geliştirebilmek ve iş yapma ortamını daha da iyileştirebilmek için yatırım, üretim, ihracat, istihdam ve finansman üzerindeki vergi yüklerini azalttık.

Bununla kalmayıp çeşitli destekler sağladık ve bürokratik süreçleri kolaylaştırdık.

Vatandaşlarımızın eğitim, sağlık, gıda, tekstil, konut ve ulaşım gibi temel ihtiyaçları üzerindeki KDV oranlarında önemli ölçüde indirim yaptık.

Diğer taraftan vergi kayıp ve kaçağı başta olmak üzere, kayıt dışı ekonomi ile mücadeleye devam ediyoruz.

Burada bir konuya daha açıklık getirmek istiyorum.

Uzlaşma müessesesi, 1963 yılından bu yana vergi hukukumuzda mevcuttur.

Modern vergi sistemlerinin hemen hemen hepsinde bulunan bu sistemin temel ilkesi, vatandaşın hukuku ile devletin hukukunu eşit biçimde korumaktır.

Böylesine önemli ve yaygın bir uygulamanın, belli kişileri korumak amacıyla kullanıldığı iddiasını kabul etmek mümkün değildir.

Esasen, uzlaşmayla ilgili olarak zaman zaman gündeme getirilen hususların izahı çok kolaydır.

Vergi hukukunun temellerinden olan vergi mahremiyeti ilkesinin bu şekilde suistimal edilmesi anlaşılabilir bir husus değildir.

2019 YILI BÜTÇESİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

2019 yılı bütçesi ile ilgili olarak gerek şahsım tarafından, gerekse Bakanlarımız tarafından detaylı açıklamalar yapıldı.

Burada önemine binaen, mali disiplin konusunun üzerinde tekrar durmak istiyorum.

Ekonomimiz için hayati öneme sahip mali disiplin uygulamalarını, 2019 yılı bütçesinde de kolayca görebiliyoruz.

Yeni Ekonomi Programı kapsamında bütçe politikasını, para politikasıyla eşgüdümlü olarak yürüteceğiz.

Makroekonomik istikrarı koruma, mali disiplini sürdürme, cari dengeyi iyileştirme, enflasyonu düşürme, istihdamı ve tasarrufları artırma, gelir dağılımını iyileştirme hedeflerimizden taviz vermiyoruz.

Önümüzdeki dönemde uygulayacağımız maliye politikası, Yeni Ekonomi Programında (YEP) ortaya konulan dengelenme sürecinin en temel destekleyicisi olacaktır. Maliye politikası, para politikasıyla eşgüdümlü olarak, fiyat istikrarı ve cari açık hedefimiz ile uyumlu olarak yürütülecektir.

Şimdi bu noktada, genel bütçe kapsamındaki alanlardaki faaliyetlerimiz ile önümüzdeki döneme ilişkin projelerimizden bazılarının detaylarına girebiliriz.

ÇALIŞMA HAYATI VE SOSYAL KESİMLERE SAĞLANAN DESTEKLER

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Hükümetlerimiz döneminde aile, çalışma ve sosyal hizmetler alanında büyük bir değişim ve dönüşüm sürecini başarıyla gerçekleştirdik.

2019 yılı bütçesinde sosyal harcamalar için bütçenin yüzde 6,5'i kadar kaynak ayırdık. Bu oran 2002 yılında bütçenin yüzde 1,3'ü seviyesindeydi.

Sosyal politika uygulamalarında ihtiyaçların yerinde tespitini ve çözümünü içeren arz odaklı bir hizmet anlayışına geçerek, sosyal yardım ve hizmetlerde yeni bir dönem başlattık.

Sosyal Hizmet Merkezlerimiz aracılığı ile ailelere ve toplumun tüm kesimlerine yönelik sosyal hizmetlerimizi tek çatı altında sunmaya devam ediyoruz.

Çocuklarımızın sağlıklı gelişimlerinin sağlanması ve hayata en iyi şekilde hazırlanması için aile odaklı hizmetlere öncelik vererek çocuklarımızın ailelerinden kopmamalarını sağlamayı sürdürüyoruz.

Çocuk işçiliğine hayır diyoruz ve Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Programı kapsamındaki aktif mücadelemizi toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla başarıyla yürütüyoruz.

Sokakta çalıştırılan çocuklarımız için 130 mobil ekip kurarak, alanda 11 bin 760 çocuğa müdahale ettik.

“Kadın güçlü olursa aile de toplum da güçlü olur” anlayışıyla, kadınlarımızın toplumsal statüsünün yükseltilmesine büyük önem veriyoruz.

2019 yılında aileyi güçlendirmek ve aileyi zayıflatan etmenleri ortadan kaldırmak için ilgili tüm paydaşlar ile işbirliği içinde Aile Şurasını düzenleyeceğiz.

Uyguladığımız politikaların karşılık bulması neticesinde kadınların işgücüne katılımında ve istihdamında da önemli mesafeler kat ettik.

Son 10 yılda kadın istihdamını yüzde 63 oranında arttıran ülkemiz, OECD ve Avrupa Birliği üyesi 28 ülke arasında ilk sıraya yerleşti.

AK Parti iktidarlarımız döneminde çalışanlarımızın mali ve sosyal haklarında ciddi iyileşmeler sağladık.

Yoksullukla mücadelede dünyaya örnek olan başarılar elde ettik.

2002-2015 yılı arasındaki rakamlara bakarsak ülkemiz, dünyada yoksulluk oranlarını en fazla azaltan ülke oldu.

Engelli vatandaşlarımız için erişilebilirliği en temel insan hakkı olarak görüyoruz.

Bu kapsamda, engelli bireylere eğitimde, sağlıkta ve istihdamda fırsat eşitliği sağlanması için önemli adımlar attık. Rakamları daha önce sizlerle paylaştığım için tekrar detayları vermeyeceğim.

Yaşlı vatandaşlarımızın sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmeleri için yenilikçi sosyal politikalar ve hizmet modelleri geliştiriyoruz.

Kuşaklararası dayanışmayı ve büyüklerimize karşı duyarlılığı artırmak amacıyla Yaşlı Yılı ilan ettiğimiz 2019 yılında, Sayın Cumhurbaşkanımızın himayesinde Yaşlılık Şurası'nı düzenleyeceğiz.

İktidar olarak daima şehitlerimizin bizlere emanet bıraktığı ailelerinin, gazi ve gazi yakınlarımızın yanında olduk.

Bu anlayışla şehit yakınlarımızın ile gazilerimizin istihdam hakkının kapsamını genişlettik.

Ayrıca, eğitim desteği, faizsiz konut kredisi desteği, ücretsiz seyahat hakkı, ÖTV muafiyeti gibi birçok alanda sosyal ve ekonomik destek vermeye devam ediyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

İstihdamın sürdürülebilir olması için işgücümüzün niteliğinin artırılması ve çağın gerektirdiği mesleki donanımlara kavuşması gerekiyor.

İşverenlerimizin işgücü ihtiyaçlarını ve işgücünde aradıkları nitelikleri tespit edebilmek amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Sosyal yardım ve istihdam ilişkisini güçlendirerek sosyal yardım alan çalışabilir durumdaki kişilerin istihdamlarının teşvik edilmesini sağlıyoruz.

Türkiye, AB'ye aday ve üye ülkeler arasında toplam istihdamını 2007-2017 yılları arasında hem sayısal, hem de oransal olarak en fazla arttıran ülke oldu.

Gençlerimizin eğitimden iş hayatına geçişini hızlandıran politikalarımızla, eğitim-iş hayatı arasındaki ilişkiyi güçlendirmeye ve genç istihdamını desteklemeye devam ediyoruz.

Sürdürülebilir ve ulaşılabilir bir sosyal güvenlik sistemi hedefliyoruz.

Emeklilerimize Ramazan ve Kurban Bayramı öncesi ikramiye ve promosyon ödemesi, memurlarımıza 30 yıl üstü hizmetleri için ikramiye uygulaması ile önemli katkılar sunduk.

Sosyal Güvenlik Hizmetlerimizin ulaşılabilirliğini artırmak için de hizmetlerimizden 127'sini e-Devlet üzerinden gerçekleştiriyoruz.

Her zaman önem ve öncelik verdiğimiz iş sağlığı ve güvenliği alanında, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeye yönelik sektörlere özgü çözümler üretiyoruz.

TİCARET

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Esnaf ve sanatkârimıza ayrı bir önem veriyoruz.

Geçtiğimiz sene, kooperatif ortağı esnaf ve sanatkârlarımızın 300 milyon TL'yi bulan borçlarını yeniden yapılandırma kapsamına aldık.

Ayrıca, bu sene yaklaşık 250 bin esnaf ve sanatkârın gecikmiş borcunda iyileştirme sağlayarak yaklaşık 300 milyon TL gecikme faizinin düşürülmesi imkânı getirdik.

Ekonomide yaşanan tüm spekülasyonlara rağmen 2018 yılında açılan şirket sayısı, kapanan şirket sayısının 3,5 katından fazla oldu.

2023 hedeflerimiz doğrultusunda yüksek teknolojili, katma ve marka değeri yüksek ürünlerin imalat sanayi ihracatımız içerisindeki payını üst seviyelere çıkarmakta kararlıyız.

Bu amacı gerçekleştirmeye yönelik destek mekanizmaları geliştiriyoruz.

Markalaşmanın yanı sıra tasarıma da çok ciddi kaynak aktarıyoruz.

Verilen tüm desteklerin meyvelerini toplamaya başladığımızı görüyoruz. Bu kapsamda imalat sanayi ihracatımız içerisinde düşük teknolojili ürün ihracatımızın payı düşerken orta-ileri teknolojili ürünlerin payının arttığını görüyoruz.

Türk Eximbank, orta-ileri teknoloji üretimi ve ihracatı yapan firmalara özel önem veriyor.

2019 yılında, ihracatı desteklemek amacıyla Eximbank'ın finansman kaynakları güçlendirilecek, 2018 yılında yakalanan ivme devam ettirilerek, ihracatımız arttırılacak ve ihracat destek unsurları basitleştirilerek daha etkin kullanılacaktır. Ayrıca, Gümrük Birliği'nin güncellenmesine ilişkin çalışmalar ile sahip olunan serbest ticaret anlaşması ağının genişletilmesi amacıyla müzakerelere devam edilecektir.

İlaveten, gümrük süreçlerinin elektronik ortamda yürütülebilmesini ve bu süreçlerin basitleştirilerek ülkemizin "Dünya Bankası Küresel İş Yapma Kolaylığı Endeksi" sınıflandırmalarında daha üst basamaklarda yer alabilmesi için gerekli ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile eşgüdüm halinde çalışmalar yapmaya devam ediyoruz.

Ticaretin kolaylaştırılması, gümrük işlemlerinin hızlandırılması, kaçakçılığın ve kaçakçılıktan kaynaklanan gelir kaybının engellenmesi için gümrük bilgi sistemleri kapsamlı olarak güçlendirilecektir. Yerli ürünlerin görünürlüğü arttırılacak, tüketimi özendirilerek yerli şirketlerimizin, kooperatiflerimizin, esnaf ve sanatkârlarımızın güçlendirilmesi için yol gösterici ve kolaylaştırıcı faaliyetler yürütülecektir.

EĞİTİM

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Herkesin eğitim ve öğretime eşit ve adil şartlar altında erişme, çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazanma hakkı olduğuna inanıyoruz.

Çocuklarımızın girişimci, yenilikçi, dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesi en önemli önceliklerimiz arasındadır.

Bu doğrultuda, 2019 yılı merkezi yönetim bütçesinde en yüksek payı, yaklaşık yüzde 17 ile eğitime ayırdık.

Eğitim sisteminin temel unsuru öğretmendir.

Ülkemizin geleceğinin teminatı olan gençlerimizin millî ve manevi değerlerle donanmış bir şekilde yetiştirilmesinde en büyük görev öğretmenlerimize düşüyor.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan yaklaşık 920 bin öğretmenimiz bulunuyor.

Geçtiğimiz 16 yılda atanan öğretmen sayısı, mevcut resmî öğretmen sayısının yüzde 66'sına karşılık geliyor.

Eğitimde fırsat eşitliğine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında; öğrencilerimize ücretsiz kitap dağıtımına devam ediyoruz.

2018-2019 eğitim ve öğretim döneminde yükseköğretimdeki öğrenci sayımız ile Avrupa'da yükseköğretim alanındaki ikinci en büyük öğrenci sayısına sahip ülke konumuna geldik.

Beşeri sermaye teorisinde, eğitim, beşeri sermayenin temel kaynağı ve işsizlik riskini azaltan en etkili faktör olarak kabul edilir.

Bu çerçevede, eğitim alanında yapılan harcamaların tamamı, beşeri sermaye gücünü artıran ve faydası süreklilik arz eden yatırım harcaması olarak görülür.

Bu açıdan bakıldığında eğitime bütçeden en fazla katkı veren bir ülke olarak, eğitim harcamalarımızı sürekli artırıyoruz.

Yükseköğretimde niteliği geliştirmeye yönelik çalışmalara ağırlık veriyoruz. Akademisyenler bizim gözbebeğimizdir. Bir hatibin iddia ettiği gibi bizim derdimiz akademisyenlerle değil terör faaliyetlerine karışmış teröristlerledir.

Bir hatip Milli Eğitim Bakanımızın 25 Ekim 2018 tarihinde Anadolu Ajansı Editör Masasındaki programda kullandığı ifadelerin önüne ve arkasına bakmadan sözü çarpıtmaya çalışmıştır.

Öyle ki, Sayın Bakan burada eğitim konusundaki gelecek vizyonundan, küresel rekabetten bahsediyor. “2023 Eğitim Vizyonu”ndaki hedef Türkiye'deki eğitim sistemini dünya ile rekabet edecek düzeye taşımaya dayanıyor.

Buradaki “yoğun bakım” ifadesi ile ülkemizdeki mevcut normlara atfen değil, bir gelecek tasavvuruna ulaşma noktasında, yeni bir paradigma oluşturularak temel dinamiklerin yeniden inşa edilmesine ve Türk Eğitim Sisteminde AK Parti döneminde gerçekleştirilen derslik sayısı, öğretmen sayısı, dijital altyapı ve benzeri konulardaki büyük başarılarla atıfta bulunulmuştur.

Bu verileri daha önceden detaylı olarak tek tek paylaştığımızdan tekrarlamayacağım.

SAĞLIK

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Sağlık alanında hedefimiz, herkesin sağlık hakkının korunduğu, ihtiyaç halindeki herkesin vaktinde ve kaliteli hizmete erişebildiği bir sisteme sahip olmaktır.

Bütçeden 2019 yılında sağlığa yaklaşık 157 milyar TL kaynak ayırıyoruz. Böylece, sağlık harcamalarının bütçe içerisindeki payı yüzde 16,3'e çıkmıştır.

Anne ölümü, bebek ölümü, bağışıklama ve kronik hastalık yükü dâhil tüm “temel sağlık göstergelerinde” en üst düzeye ulaşmayı amaçlıyoruz.

Koruyucu ve temel sağlık hizmetleri, öncelik verdiğimiz konuların başında geliyor. Nüfus büyüklüğüne oranla aşılama başarısında dünya lideriyiz.

Aşılama konusunda yıllardır yürüttüğümüz politikamızı önümüzdeki dönemde de sürdürmekte kararlıyız.

Bu çabaların neticesi olarak dünyada anne ve bebek ölüm hızını en hızlı düşüren ülkelerin başında geliyoruz.

Yatan hastaların kemoterapi gibi yıpratıcı bir tedavi öncesinde ilaç teminiyle uğraşmasını önlemek için, kanser ilaçlarının hastanelerimizce teminini zorunlu hâle getirdik.

2019 yılında da sağlık sisteminin uçtan uca daha verimli ve etkin çalışmasını hedefliyoruz. Bu kapsamda, poliklinik ve acil servislerdeki yoğunluğun azaltılmasından, özellikle hizmet branşlarının geliştirilmesine, çalışan memnuniyetinin artırılmasına, sağlıkta kullandığımız malzeme, cihaz ve makinelerin millileşme ve yerleştirilmesine kadar birçok alanda ülkemizin daha iyi bir noktaya gelmesini amaçlıyoruz.

Tedavi hizmetlerinin kalitesini daha da iyileştirmek için ülkemizdeki kamu, özel ve niversite hastaneleri ile birinci basamak sağlık kuruluşlarının klinik kalitesini önceleyen bir yaklaşımla sağlık hizmeti sunacağız.

2019-2021 yılları arasında yaklaşık 20 bin yataklı 168 hastanemizi tamamlamayı hedefliyoruz.

Önümüzdeki yıl 67 hastaneyi daha hizmete alarak 6 bin 480 nitelikli yatak kapasitesi daha kazanacağız.

řu ana kadar Adana, Isparta, Mersin, Yozgat, Kayseri, Elzığ, Eskişehir ve Manisa şehir Hastaneleri hizmete girdi, 3 bin 704 yataklı dünyanın üçüncü büyük hastaneler kompleksini de önümüzdeki günlerde Ankara'da açacağız.

GENÇLİK VE SPOR

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Ülkemiz, Avrupa Birliği lkeleri arasında genç nüfusun ülke nüfusuna oranı en yüksek olan ülkedir.

Gençlerin mutluluğu, huzuru, güven duygusu bizim için her şeyden önemlidir.

Onların geleceğe en iyi şekilde hazırlanması, aidiyet duygularının güçlenmesi bizim birinci vazifemizdir.

Gençlik alanında gerçekleştirilen projelerin başında gençlik merkezlerimiz geliyor.

Buralarda, “Merkezimizde Sen Varsın” temasından yola çıkarak, toplumun her kesiminden gençlerle irtibat kuruyoruz.

Gençlik merkezlerinin ye sayısı Aralık 2018 itibarıyla 2 milyonu açtı.

KOSGEB işbirliğiyle başlatılan Girişimcilik Eğitimlerini, Gençlik Merkezlerimiz vasıtasıyla 81 ilimizde uyguluyoruz.

Gençlere yönelik diğer bir faaliyet alanımız olan gençlik kamplarında, gençlerimize gelişimleri için katkı sunmayı, zgven duygularını geliştirmeyi,

planlı yaşama alışkanlığı kazandırmayı, milli, etik ve insani değerler konusunda farkındalıklarını artırmayı hedefliyoruz.

Gençlerimizin ve gençlik çalışanlarının bağımlılıkla mücadele konusunda bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve mücadelede aktif rol almalarının sağlanması konularında çalışmalar yürütüyoruz.

Ülkemiz genelinde stadyum, futbol sahası, spor salonu, yüzme havuzu, atletizm pisti, gençlik merkezi gibi yatırımlara ağırlık veriyoruz.

Yükseköğretimdeki öğrencilerimizin barınma sorununu çözmek amacıyla yaptığımız yatırımlar sayesinde, 2021 yılsonuna kadar yurt kapasitemizi 881 bine ulaştıracamız.

e-Devlet üzerinden başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencilere burs veriyor, ayrıca müracaat eden tüm öğrencilere kredi tahsisi yapıyoruz.

Ülkemizde gönüllülüğün önündeki engellerin kaldırılması, sağlam bir hukuki zemine oturtularak kurumsallaştırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla 2019 yılı Gönüllülük Yılı ilan edilmiştir. Gönüllülük yılı münasebetiyle gönüllülük bilincini arttırıcı ve özendirici faaliyetler ile projeler gerçekleştirilecektir.

Sporun yaygınlaştırılması ve spor altyapısının güçlendirilmesi ile yükseköğretim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla; stadyum, spor tesisleri, futbol sahası, yüzme havuzu, spor salonu, gençlik merkezi ve yurt projelerinin yapımlarına devam edilecektir.

ADALET VE İNSAN HAKLARI

Sayın Başkan, Değerli Vekiller,

Adalet sistemini daha iyiye doğru götürmeyi başaran bir devlet, diğer tüm faaliyetlerinde aynı başarıyı yakalayabilir.

Bu anlayışla, adalet sistemimize büyük önem vermekteyiz.

Önümüzdeki dönem bu konuda köklü değişiklikler içeren çalışmalar yapacağımızı şimdiden Yüce Meclisimizin bilgilerine sunuyorum.

2019 yılının başı itibariyle yargıya ilişkin iki temel politika belgesi kamuoyuna açıklanacaktır. Bunların ilki Yargı Reformu Stratejisi, diğeri ise İnsan Hakları Eylem Planı olacaktır.

Bu belgeler 2019 yılından itibaren uygulanacak ve hukuk devletimizi güçlendirecek çalışmalarımızın yol haritası olacaktır. Bu strateji belgesi hak ve özgürlüklerin daha iyi korunup geliştirilmesi alanındaki irademizi ortaya koyacaktır.

2019 yılında soruşturma ve yargılamalar için tayin edilen hedef süreler taraflara bildirilmeye başlanacak ve bu suretle vatandaş odaklı yargının tesisi yolunda önemli bir mesafe kaydedilecektir.

Yargıda insan kaynakları konusunda bir yandan sayısal eksiklikler giderilirken diğeri yandan hâkim ve savcı yardımcılığı kadroları ile adalet sistemi güçlendirilecektir.

Hâkim ve savcılarının meslek içi ve meslek öncesi eğitimi de 2019 yılında yeni ve güçlü bir kurumsal yapılanmaya kavuşturulacaktır.

Vatandaşlara elektronik ortamda sunulan hizmetlerin artırılması da 2019 yılı çalışmaları arasında önemli yer tutacaktır.

KÜLTÜR VE TURİZM

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizin sahip olduğu tarihi birikim ve barındırdığı büyük medeniyetlerin, topraklarımız üzerinde bıraktığı izlerin varisi olarak bizler, kültürel faaliyetlerle geçmişte olduğundan daha da fazla meşgul olacağız.

Turizmde pazar payımızı artırmak ve Türkiye için en doğru algıyı oluşturmak bakımından tanıtım faaliyetlerimiz çok önemli bir rol oynuyor.

Bu doğrultuda turizmde Türkiye markasının yeniden yapılandırılması, 2019 yılı tanıtım faaliyetlerimizin merkezinde yer alacaktır.

Her alanda olduğu gibi, turizm alanında da rekabet gücümüzün artırılması, yüksek kalitenin gerçekleştirilebilmesi için yeterli sayıda ara kademe ve nitelikli insan gücü yetiştirilmesi noktasında çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın çizdiği 2023 hedeflerine uygun olarak gerçekleştireceğimiz yeni tanıtım ve yatırım projeleri ile turizmin ülke ekonomisine katkısını 2 katına çıkarmayı hedefliyoruz.

Yurtdışından gelen vatandaşlarımızı da sayarsak, yılsonu itibariyle 46 milyonun üzerinde bir turisti ülkemizde ağırlamış olacağız.

Bu aşamadan sonra niteliği artırarak, turizm gelirlerini artırmaya yöneleceğiz.

Ülkemiz, bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen kültürel ve doğal varlıklar yönünden dünyanın sayılı alanlarından biri konumundadır.

Ülkemizin turizm marka değerini artırmak için ren yeri ve mzelerimizin fiziki altyapısını iyileştireceğiz.

Her eser, kendi ülkesinde, ait olduğu yerde güzeldir, orada anlamlıdır.

Diğer ülkelerden, ortak kültürel mirasımız olan eserlerin ait oldukları yerde korunması ve gelecek nesillere aktarılması hususunda hassasiyet göstermelerini bekliyoruz.

Dünyanın sayılı kültür merkezlerinden olan İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nin nitelik ve nicelik olarak geliştirilerek çağımızın gereksinimlerine uygun şekilde inşasını sağlamayı hedefliyoruz. 2019 yılı şubat ayında temelini atacağımız bu büyük projeyi, 2 yıl içinde tamamlamayı öngörüyoruz.

Ayrıca Ankara'da yapımı devam eden Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu inşaatını da tamamlayarak başkentimizin kültür ve sanat hayatına önemli bir eser kazandırıyoruz.

Toplumun bilgi, eğitim, kültür ve sosyalleşme ile ilgili ihtiyaçlarını hiçbir ayırım gözetmeden ve ücretsiz biçimde karşılayan “Millet Kırathanesi” özelliğinde hizmet veren kütüphanelerimizi ülke genelinde yaygınlaştıracacağız.

2019 yılında da kültürel değerlerimizi korumak ve yaşatmak amacıyla kültür mirası eserlerimizin restorasyon çalışmalarını ülke sınırları içerisinde ve dışında sürdürmeye devam edeceğiz. İstanbul’da; Rami Kışlası, Topkapı Sarayı Müzesi ve ayrıca Çanakkale’de kültür mirası eserlerimizi onaracağız. Bu bağlamda özellikle kale, müze ve ören yeri onarımları ile birlikte Halk Kütüphanelerinin yapım ve onarım çalışmaları ile Cami, Külliye ve Medrese onarımlarına 2019 yılında da devam edeceğiz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

Sanayimizin daha da rekabetçi hale gelmesi için üretimde yapısal dönüşümü hızlandırmak, bu alandaki temel misyonumuzdur.

Bu çerçevede, yüksek katma değerli üretime odaklanmış durumdayız.

Verimlilik artışı, etkin dijitalleşme ve bölgesel özellikleri dikkate alarak bunu sağlayacağız.

Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerini destekleyerek, yüksek katma değerli üretimi teşvik ediyoruz.

2019 yılı ve sonrası dönemin yüksek katma değerli üretim öncülüğünde bir büyüme için milat olmasını istiyoruz. Bu amaçla en öncelikli yapısal reformumuz Yerileştirme Ürün Programı olacak. 4 binden fazla ürün arasından cari açığı kapatma hedefi doğrultusunda seçilen öncelikli ürünler, Ar-Ge'den seri üretime uçtan uca yönetilen program bazlı destek ve takip mekanizmalarıyla yerli olarak üretilecektir.

Böylelikle, üretim cephesindeki yapısal kırılma ve gıdermeyi ve makroekonomik temellerimizi daha da güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bu alanda atacağımız adımlar; güçlü ödemeler dengesine, düşük enflasyon hedeflerimize ve nitelikli istihdama önemli katkılar sağlayacaktır.

Sanayide ticarileşme, markalaşma ve küresel ölçekte rekabet gücüne ulaşma hedefleri yanında, uzay teknolojileri gibi stratejik alanlarda da önemli adımlar atıyoruz.

Milli uzay sanayimizin güçlendirilmesi, bilimsel altyapı ve insan kaynağının geliştirilmesi için Türkiye Uzay Ajansını kurduk. Uzay Ajansı, ülkemizde uzay ve havacılık teknolojileriyle ilgili proje ve faaliyetlerin koordinasyonunu yürütecektir.

Yatırım ortamını iyileştirme alanındaki çalışmalarımıza da hızla devam ediyoruz. İktisadi kalkınmamızı daim kılmak üzere küresel gelişmeleri takip ederek, özel sektörün dinamikleri ve taleplerini dikkate alıp yatırımların hızlandırılmasına yönelik tedbirleri almayı sürdüreceğiz.

KOBİ'lerin teknolojik yeniliklere süratle uyumlarını sağlamak, rekabet güçlerini yükseltmek ve ekonomiye katkılarını artırmak da önemli bir gündem maddemiz. Yüksek teknoloji alanlar ve imalat sektörü başta olmak üzere, başarılı işletmelerin kurulmasını sağlayıp, girişimciliği yaygınlaştırmak ana hedeflerimiz arasındadır. Yüksek teknolojinin KOBİ'ler vasıtasıyla tabana yayılmasını sağlamak için; Ar-Ge ve yenilik projelerinde çıktılarının ticari prototip ve ürüne dönüşmesini, bunların piyasayla buluşmasını kolaylaştırmak adına girişimcilere ve KOBİ'lere destek sağlıyoruz ve daha fazla desteklemeye devam edeceğiz.

TARIMSAL DESTEKLEMELER

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Tarım ve ormancılık politikaları ile üretimi ve üreticiyi destekledik ve desteklemeye devam ediyoruz.

2019 yılında bütçemizden yatırım ödenekleri dâhil tarıma 26,5 milyar TL kaynak ayırdık.

Önümüzdeki dönemde, tarım ve ormancılığı geliştirecek, sürdürülebilirlik temelli, üretici merkezli, kalkınmayı destekleyen, gençleri ve kadınları üretime dâhil edecek faaliyetlerimize hız kesmeden devam edeceğiz.

2002 yılında tarımsal hâsıla bakımından dünyada 11'inci, Avrupa'da 4'üncü iken, bugün dünyanın 7'nci, Avrupa'nın ise 1'inci ülkesi konumundayız.

Tarımsal ihracatımızı 3 milyar 752 milyon dolardan 17 milyar dolara çıkardık.

Tarım sektörünün büyümesi ve gelişmesi için daima çiftçimizin yanında yer aldık.

Çiftçilerimize verdiğimiz destekleri her yıl artırdık. 2019 yılı için destek miktarımızı yüzde 10,7 oranında artırarak, 16,1 milyar TL'ye çıkarıyoruz.

Bitkisel ve hayvansal üretim alanlarında birçok destek uygulamasını hayata geçirdik.

Gübre ve yemden alınan KDV'yi tamamen kaldırdık.

Kırsalda hayat standardının yükseltilmesi, kadın ve genç nüfusun üretime teşvik edilmesi için çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz.

Kırsal Kalkınma alanında yürüttüğümüz destekleme programlarıyla uygulamaya geçirilen 23 bin proje sayesinde 150 bin istihdam sağlandı.

Genç Çiftçilere Hibe Projesi ile de 2016'dan bugüne 47 bin genç çiftçiye destek verdik.

Tarım alanı için ayırdığımız bütçe ile üreticiyi merkeze alan, daha dinamik, bütüncül ve katma değer odaklı projelere yöneleceğiz. Tarım ve hayvancılık alanındaki üretimimizi uluslararası alana da kaydırarak genişleteceğiz.

Yeni dönemde toprak ve suyu bir arada yönetme politikalarını etkinleştirerek, üreticilerimizin refahtan daha fazla pay almasını, mevcut kaynaklarımızın daha verimli kullanılmasını sağlayacağız.

Erozyonla mücadelede dünya birincisiyiz.

Orman varlığını arttıran nadir ülkelerden biriyiz.

İnşallah, 2023'e kadar 7 milyar fidanı toprakla buluşturmuş olacağız.

ÇEVRE VE MAHALLİ İDARELER

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Yerel hizmetlerin yerinde, daha etkin ve kaliteli şekilde sunulabilmesi için mahalli idarelere hem daha fazla görev ve sorumluluk verdik, hem de bütçeden ayrılan kaynağı artırdık.

2019 bütçesinde yerel yönetimlere ayırdığımız kaynak tutarı, önceki yıla göre yüzde 28,4 arttı.

Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, yatay mimariyi esas alarak mahalle ve sokak kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal planlama ve uygulama çalışmalarımızı yürüteceğiz. Şehirlerimizi daha yeşil ve ferah yaşam alanları haline dönüştürmek ve kimlikli yeşil şehirler oluşturmak üzere 81 ilimizde Millet Bahçesi çalışmalarını yürüteceğiz.

Daha yeşil ve yaşanabilir şehirler hedefimiz kapsamında; bisiklet yolu, yeşil yürüyüş yolu ve çevre dostu sokak yapılmasına ilişkin çalışmaları yürüteceğiz.

Gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir ülke ile yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla 2017 yılında Sıfır Atık Projesi başlatıldı.

İlk defa Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde hayata geçirilen proje, halen 10 bin kurum binasında uygulanıyor.

Uygulamanın 2023 yılında tamamen hayata geçirilmesiyle, yıllık 20 milyar TL değerinde bir ekonomik kazanca ulaşmayı hedefliyoruz.

Sosyal konut üretiminde devletimizin girişimci ve üretici bir kurumu olan Toplu Konut İdaresi, özellikle piyasa şartlarında alım gücü düşük olan vatandaşlarımızı konut sahibi yapıyor.

TOKİ'nin son 10 yıllık konut üretim ortalaması yıllık yaklaşık 55 bindir.

Bu konutların satışında, dar ve orta gelir düzeyindeki vatandaşlarımız yanında, engelliler, şehit aileleri ve maluller ile emekliler için de kontenjan ayrılıyor.

ENERJİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Enerji ve tabii kaynaklar alanlarında, milli enerji ve maden politikasını hayata geçirdik.

Bu çerçevede, dışa bağımlılığın azaltılması, kaynaklarımızın rasyonel şekilde kullanılması, sürekli ve makul maliyetli enerji ve hammadde arzı sağlanması hedeflerine odaklandık.

Piyasalarda öngörülebilirliğin sağlanması, enerji verimliliği ve yerli teknolojinin geliştirilmesi başlıkları da diğer çalışma alanlarımızdan bazılarıdır.

Enerji ve maden stratejilerimizi politik sürdürülebilirlik, finansal sürdürülebilirlik ve katılımcılık ilkeleri doğrultusunda inşa ediyoruz.

Milli Enerji ve Maden Politikamız çerçevesinde yerli kömürün yanı sıra rüzgâr, güneş, hidrolik, jeotermal ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarımızı değerlendiriyoruz.

Bugün yenilenebilir enerji kaynaklarının payı toplam kurulu gücümüz içinde yüzde 47,9 seviyesindedir.

Yerli ve yenilenebilir kaynaklarının kurulu gücümüzdeki payını 2023 de yüzde 65 seviyesine çıkarmayı hedefliyoruz.

Arz güvenliğimizin güvence altına alınması için yenilebilir enerjinin yanı sıra Nükleer Güç Santrallerini (NGS) de elektrik üretim sepetimizde olması önem arz ediyor.

Üzerinde önemle durduğumuz bir diğer konu ise enerji verimliliğidir.

Bu kapsamda 55 eylem maddesinden oluşan Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı uygulanmaya başlanmıştır.

Uygulama dönemi sonu olan 2023'te 8,4 milyar dolar mali tasarruf sağlamayı amaçlıyoruz.

Yeraltı kaynaklarımızın gerçek potansiyelini ortaya koymak adına özellikle son yıllarda maden arama faaliyetlerini yoğunlaştırdık.

2017 yılında ekonomik olarak işletilebilir değeri 100 milyar dolar olan önemli maden yatağı rezervleri tespit ettik.

Bu rezervlerden ekonomik olanları işletmeye almak hedeflerimiz arasındadır.

ULAşTIRMA VE ALTYAPI

Saygıdeğer Başkan, Değerli Vekiller,

Ulaştırma ve altyapı yatırımları öncelikli alanlarımız arasında olmaya devam ediyor.

Bugüne kadar, milli bütçeden ve kamu özel işbirliği ile ulaştırma ve haberleşme altyapısına toplam 537 milyar TL yatırım gerçekteştirdik. Bu alanda nereden nereye geldiğimizin verilerini de ayrıntılı olarak bir önceki konuşmamda paylaşmıştım.

Önümüzdeki dönemde ulaştırma alanında; bölgelerimizi ve illerimizi birbirleri ile bütünleştirmeye, hem yolcu hem de yük ağıısından güçlü bir lojistik ve ulaştırma altyapısı oluşturmaya devam edeceğiz.

Karayolunda ülkemizin kuzeyini güneyine, doğusunu batısına bağlayan ana akslarımızı tamamlayacak ve otoyol ağıımızı geliştireceğiz.

Havacılık ve denizcilik sektörlerinde ülkemizi dünyanın en önemli transit merkezlerinden birine dönüştüreceğiz.

Trafik yoğunluğunun yüksek olduğu kesimlerde trafik güvenliğinin artırılması ve taşıma sürelerinin kısaltılması amacıyla bölünmüş yol yapımına devam edeceğiz.

Ülkemizin uydu haberleşme ihtiyaçlarına yönelik olarak uydularımızın yedekliliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere yerli ve milli imkânlarla üretilen uydu projelerine devam ediyoruz.

GÜVENLİK

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Türkiye geçmişte olduğu gibi gelecekte de güvenlik, ekonomik ve siyasi istikrarından vazgeçemez.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği ve kararlı duruşuyla 15 Temmuz'la başlayan arınma sürecinin odaklandığı en önemli başlıklardan biri de, hiç şüphesiz, terörle mücadeledir. FETÖ başta olmak üzere PKK, DEAŞ ile mücadelemiz olmazsa olmazımızdır ve kararlılıkla devam etmektedir.

Terörle mücadelede ciddi bir strateji değişikliğine gittik.

Artık tehdidi ve tehlikeyi kendi sahamızda değil, oluştuğu yerde karşılıyoruz. Savunmada değil taarruzdayız.

Ülkemize tehdit oluşturan son terörist de ortadan kalkana kadar mücadeleyi sürdürmekte kararlıyız.

Uyuşturucu, terörle mücadele, trafik ve göç konularında ülkemizi hedeflerimize ulaştırma noktasında çalışmalarımız ve ortaya koyduğumuz projelerimize yenilerini ekleyeceğiz.

81 ilde faaliyete geçirdiğimiz NARKOTİM projesi, çok ciddi çıktılar üretmeye başlamıştır. Bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma faaliyetleri kapsamında NARKO-TIR, NARKO REHBER, NARKO AFİŞ, alan denetimi, uyuma uygulaması gibi projeler sahadaki etkinliğimizin artmasına büyük katkı sağlamıştır

Trafikte hedefimiz mevcut kazaları ve can kayıplarını en aza indirmektir.

Göç konusunda özellikle mevcut göçmenlerin geri dönüş imkânlarının kolaylaştırılması, bu konuda bilinçlendirilmeleri, bununla birlikte göçmenlerin uyum sorunlarının giderilmesi de 2019 yılında ağırlık vereceğimiz konular arasındadır. Düzensiz göçle mücadelemiz ise kesintisiz devam edecektir.

Afet yönetimi noktasında ise afetin öncesi, afet anı ve iyileştirme süreçlerini eş zamanlı olarak ele alan anlayışımız devam edecek ve kurumsal kapasitelerimiz arttırılarak yurtdışı yardımlarının da aynı şekilde miktar ve nitelik bakımından geliştirilmesi sağlanacaktır.

MİLLİ SAVUNMA

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Uluslararası güvenlik alanında değişimler yaşandığı bir dönemden geçiyoruz.

Bu dönemde ülkemizin çok boyutlu ve amaçlı terör olaylarına maruz kaldığı hepimizin malumudur.

Birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyen her türlü tehdit ve tehlike ile mücadeleyi başarıyla yürütmekteyiz.

Sınırlarımızda terör koridoru oluşturulmasına asla müsaade etmeyeceğimizi, her seviyede ve her platformda tekrarlıyoruz.

Bölgesinde güvenlik ve istikrarın sağlanmasına büyük önem ve destek veren Türkiye, komşularının da toprak bütünlüğünden yanadır.

Bu çerçevede yakın zamanda elde edilen en önemli kazanımlardan biri, İdlib çatışmasızlık bölgesindeki gelişmelerin yönünün değiştirilmesidir.

Bu başarı, Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsi gayretleri ve Sayın Putin'in de olumlu yaklaşımı ile 17 Eylül 2018 Soçi Zirvesi'nde Türkiye ve Rusya arasında varılan mutabakat sonucunda elde edilmiştir.

Türkiye olarak, karşılaştığımız sorunları diyalog ve müttefiklik anlayışı çerçevesinde çözme irademizi korumayı sürdüreceğiz.

Tüm bunları yaparken Türk Silahlı Kuvvetlerimizi yerli ve milli teknolojiyi en üst düzeyde kullanarak modernize etmeye devam ediyoruz. Örnek vermek gerekirse;

F-16 Uçaklarının Modernizasyonu, Lazer Güdüm Kiti, Hava Savunma Erken İkaz Radarı, HGM KÜRE ve ATLAS,

Ana Muharebe Tankı ALTAY, BORAN, FIRTINA-PANTER, YAVUZ obüsleri ve MPT-76,

Uzun Menzilli Hava ve Füze Savunma Sistemleri, HÜRKUŞ, ATAK Helikopteri, ANKA İHA Sistemi, Amfibi Gemi, Millî Gemi başlıca projelerdir.

DIŞ POLİTİKA

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Bu yıl halkımızın iradesiyle geçmiş olduğumuz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, ülkemizin dış politika alanında da daha güçlü bir şekilde ilerleyebilmesinin yolunu açtı.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde "Girişimci ve İnsani" dış politika yaklaşımımızı en etkin şekilde uygulamaya geçirmeye devam edeceğiz.

Bu yaklaşım, coğrafi konumumuz, zengin tarihi birikimimiz, köklü devlet geleneğimiz, dinamik ve genç nüfusumuz ile insani, vicdani ve kültürel değerlerimizden ilham alarak oluşturuldu.

Bu yönüyle dış politikamız “yerli ve millidir.”

Stratejik ilişkilerimizin geliştirilmesi, kriz yönetimi, yurt dışındaki vatandaş, soydaş ve akrabalarımızın haklarının savunulması, terörle mücadele ve bölge odaklı açılım dış politikamızın temel hedefleridir.

Türkiye, barış, güvenlik ve istikrarın tesisi için temel bir platform olarak gördüğü NATO'ya katkılarını önümüzdeki dönemde de sürdürecektir.

AB'ye tam üyelik de bizim için bir stratejik hedef olmaya devam etmektedir.

AB gibi ABD'yle ilişkilerimizi de stratejik olarak tanımlıyor, müttefikliğin gereklerini tam anlamıyla ve dayanışma ruhu içerisinde yerine getirilmesini bekliyoruz.

Türkiye dış politikasını gelişen imkanlarla yürütmektedir.

Bayrağımızı tüm kıtalarda dalgalandırıyoruz.

Dış misyonlarımızın sayısı 242'ye ulaştı.

Türkiye, diplomatik ağıнын büyüklüğüyle dünyada beşinci sıraya yükseldi.

Suriye ihtilafına siyasi çözüm bulunması önceliğimiz olmayı sürdürmekte. Bu çerçevede, Astana garantörü ülkeler olarak Rusya ve İran'la müşterek çalışmalarımızı Birleşmiş Milletler ile bilistişare sürdürüyoruz.

Uluslararası platformlarda Filistin davasının takip edilmesi de önceliklerimiz arasındadır.

Geçtiğimiz günlerde Cenevre'de yapılan son görüşmelerde de, Anayasa Komitesi'nin kuruluşu başta olmak üzere siyasi süreçte ilerleme sağlanmasına yönelik çabalarımızın yoğunlaştırılması hususunda mutabık kaldık.

Komşumuz Irak'ın da toprak bütünlüğüne önem veriyoruz.

Irak'ta Türkmen kardeşlerimizin hak ve çıkarlarını hep ön planda tuttuk.

Girişimci ve insani yaklaşımımızın yansımaları, dünya üzerinde çatışmaların önlenmesi ve barışçı yollardan çözümü kültürünün yerleştirilmesi için harcadığımız çabalarda da somut biçimde görülüyor.

Birleşmiş Milletler çatısı altında kurulmasına öncülük ettiğimiz “Barış için Arabuluculuk” girişimini geliştiriyoruz.

BM, AGİT ve en son bu yıl İslam İşbirliği Teşkilatında Arabuluculuk Dostlar Grubunu kurduk ve eş başkanlığını üstlendik. Arabuluculuğun çatışmaların barışçı çözümü için yaygınlaşması amacıyla çaba harcıyoruz.

Birleşmiş Milletler, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve İslam İşbirliği Teşkilatı’nda Arabuluculuk Dostları Temas Grubu teşkil ederek, bunların eş-başkanlığını üstlendik.

Tüm bu politikalarımızı ülkemizi, insanımızı huzur ve güven içinde çağdaş medeniyet seviyesine çıkarma hedefi çerçevesinde yürütüyoruz.

Yurtdışındaki vatandaşlarımızın hak ve çıkarlarının korunması en temel görevimizdir. İnsanımız her zaman en büyük değerimizi teşkil ediyor. Dünyada neresinde bir vatandaşımız, soydaşımız varsa biz oradayız.

Konsolosluk hizmetlerinin kalitesinin artırılması için gereken tüm imkânları seferber etmeyi önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Bu düşüncelerle bir kez daha 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısının ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Tekrar, görüş ve eleştirileriyle 2019 yılı bütçemizin oluşmasına katkıda bulunan, başta Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olmak üzere üyelerine, tüm milletvekillerimiz ile bütçenin hazırlanmasında yoğun emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Sizleri sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.